

CBS-Microdatagebruikersmiddag

De Nederlandse arbeidsmarkt in kaart gebracht

Wazir Sahebali
Sonja Kleter

17 oktober 2024

Dialogic

- **Wat:** onafhankelijk beleidsonderzoeks- en adviesbureau
- **Waar:** Utrecht
- **Sinds:** 1998, “spinoff” TNO
- **Wie:** 36 onderzoekers
- **Focus:** maatschappelijke opgaven in het publieke domein
- **Opdrachtgevers:** ministeries, gemeenten, provincies en andere (semi-publieke) overheden

Inhoudsopgave

- Aanleiding
- Resultaten
- Volumes en stromen op de arbeidsmarkt
- Opzet, afbakeningen en andere uitdagingen

Aanleiding

dialogic

Aanleiding van het project

- Reeds verschillende arbeidsmarktmonitor dashboards voor verschillende (top-)sectoren
 - Integraal beeld ontbreekt voor HCA Topsectoren (human capital agenda)
 - Wat wisselen Topsectoren uit in de arbeidsmarktpool en in hoeverre vis je uit dezelfde vijver?

Aanleiding van het project

- Reeds verschillende arbeidsmarktmonitor dashboards voor verschillende (top-)sectoren
 - Integraal beeld ontbrak voor HCA Topsectoren (human capital agenda)
 - Wat wisselen Topsectoren uit in de arbeidsmarktpool en in hoeverre vis je uit dezelfde vijver?
 - Integrale arbeidsmarktmonitor voor de Topsectoren

dialogic

Topsectoren

Wat is een topsector?

Een topsector is een sector waar het Nederlandse bedrijfsleven en onderzoekscentra wereldwijd in uitblinken. Nederland heeft 9 topsectoren:

- Agri & Food: wereldwijd uitblinken in innovatie en voedselproductiviteit
- Chemie: leidende positie in groene chemie
- Creatieve Industrie: op weg naar meest creatieve economie van Europa
- Energie: empowering the new economy
- Life Sciences & Health (LSH): innoveren voor kwaliteit van leven
- Logistiek: internationale topositie uitbouwen
- High Tech Systemen en Materialen (HTSM): ambitieuze groei in nieuwe technologieën
- Tuinbouw & Uitgangsmaterialen: grootste exporteur sierteelt en uitgangsmaterialen van de wereld worden
- Water: wereldspeler in veilige en schone oplossingen

Publicaties

› Topsectoren: Hoe & Waarom?

'Topsectoren: Hoe & Waarom' belicht de Nederlandse expertise en kwaliteit in de topsectoren.

Publicatie | 25-02-2016

+ Topsector ICT

[\[topsectoren.nl\]](http://topsectoren.nl)

Resultaten

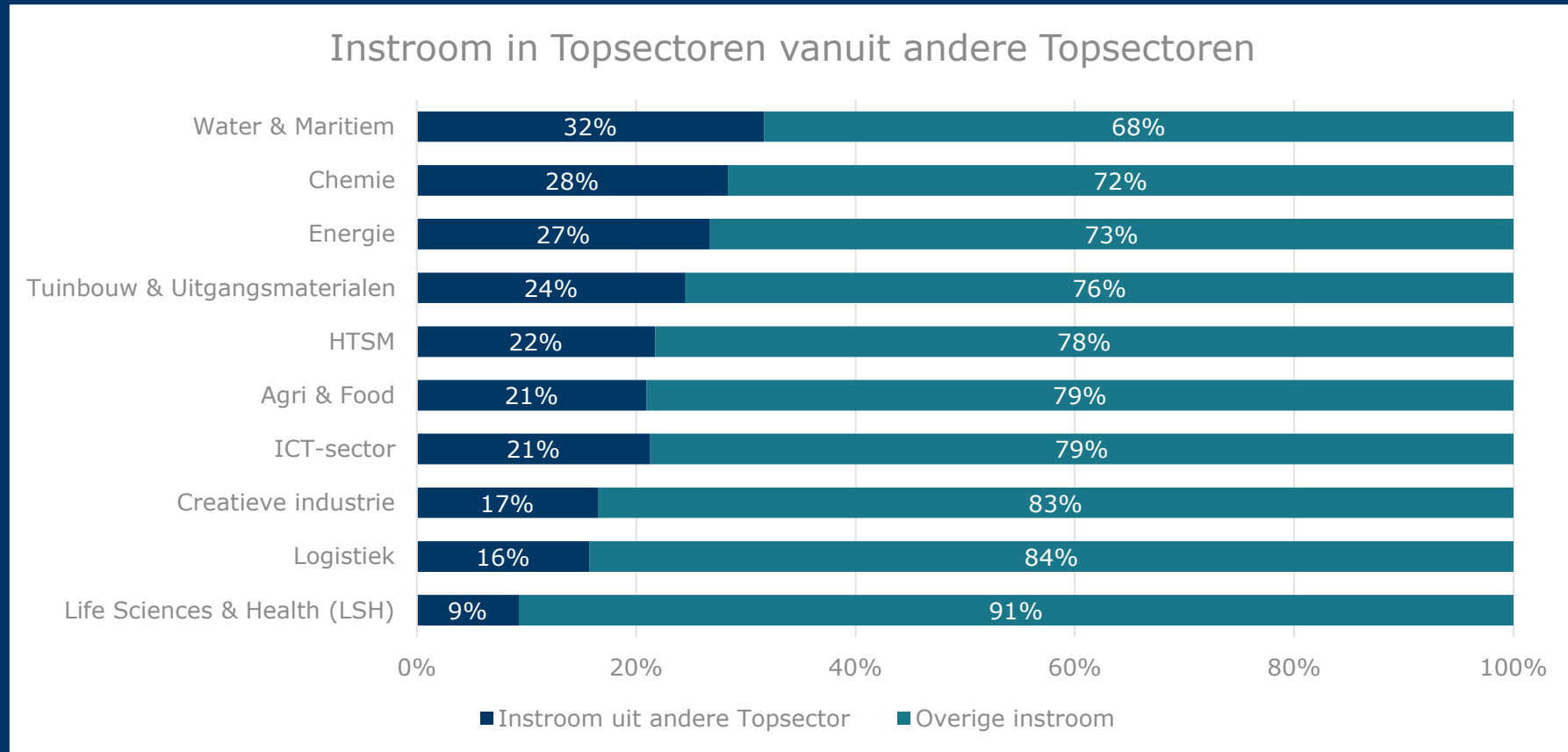
dialogic

De Nederlandse arbeidsmarkt groeit

- 41% van de werknemers is werkzaam in een Topsector.
- De grootste groei bij de Topsectoren Energie en HTSM.
- LSH is de grootste Topsector.

Topsector	2021	2022	2023	Δ% 2022-2023
Agri & Food	367.200	371.900	379.300	2,0%
Chemie	78.900	81.700	82.000	0,4%
Creatieve industrie	160.900	171.500	172.000	0,3%
Energie	198.400	205.700	211.600	2,9%
HTSM	547.000	567.700	579.500	2,1%
ICT-sector	325.300	341.400	346.100	1,4%
Life Sciences & Health (LSH)	1.556.200	1.580.500	1.608.000	1,7%
Logistiek	310.200	310.200	309.700	-0,2%
Tuinbouw & Uitgangsmaterialen	73.800	72.200	71.200	-1,4%
Water & Maritiem	29.900	30.800	30.900	0,3%

Topsectoren “vissen” in beperkte mate in dezelfde vijver

Stromen en volumes op de arbeidsmarkt

dialogic

Volumes en stromen op de arbeidsmarkt

2022

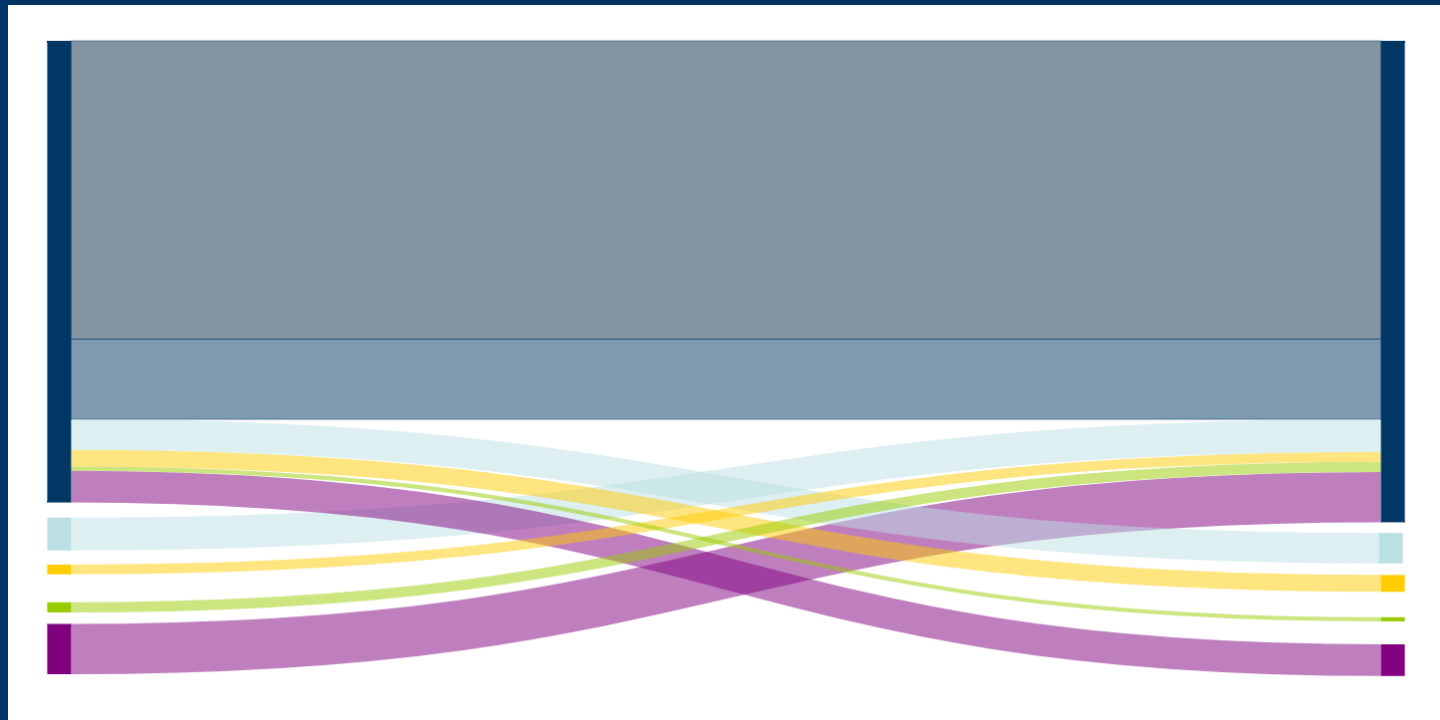
2023

Volume
Topsector ICT:
341.400

Volume
Topsector ICT:
346.100

Instroom 2023
t.o.v. 2022:
66.400

Uitstroom 2022
t.o.v. 2023:
61.700

dialogic

Netto instroom: $66.400 - 61.700 = 4.700$
werkzame personen

Volumes en stromen op de arbeidsmarkt

Er zijn 6 typen stromen:

1. Personen die werkzaam zijn bij dezelfde werkgever

Volumes en stromen op de arbeidsmarkt

NB de personen die werkzaam blijven bij dezelfde werkgever zijn ter verduidelijking van de andere stromen niet meegenomen in dit figuur

Er zijn 6 typen stromen:

1. Personen die werkzaam zijn bij dezelfde werkgever
2. Personen die binnen de Topsector van werkgever zijn gewisseld

Volumes en stromen op de arbeidsmarkt

NB de personen die werkzaam blijven bij dezelfde werkgever zijn ter verduidelijking van de andere stromen niet meegenomen in dit figuur

Er zijn 6 typen stromen:

1. Personen die werkzaam zijn bij dezelfde werkgever
2. Personen die binnen de Topsector van werkgever zijn gewisseld
3. Personen die in- of uitstromen van/naar een andere Topsector

Volumes en stromen op de arbeidsmarkt

NB de personen die werkzaam blijven bij dezelfde werkgever zijn ter verduidelijking van de andere stromen niet meegenomen in dit figuur

Er zijn 6 typen stromen:

1. Personen die werkzaam zijn bij dezelfde werkgever
2. Personen die binnen de Topsector van werkgever zijn gewisseld
3. Personen die in- of uitstromen van/naar een andere Topsector
4. Personen die in- of uitstromen van/naar een baan buiten de Topsectoren

Volumes en stromen op de arbeidsmarkt

NB de personen die werkzaam blijven bij dezelfde werkgever zijn ter verduidelijking van de andere stromen niet meegenomen in dit figuur

Er zijn 6 typen stromen:

1. Personen die werkzaam zijn bij dezelfde werkgever
2. Personen die binnen de Topsector van werkgever zijn gewisseld
3. Personen die in- of uitstromen van/naar een andere Topsector
4. Personen die in- of uitstromen van/naar een baan buiten de Topsectoren
5. Personen die in- of uitstromen door migratie

Volumes en stromen op de arbeidsmarkt

NB de personen die werkzaam blijven bij dezelfde werkgever zijn ter verduidelijking van de andere stromen niet meegenomen in dit figuur

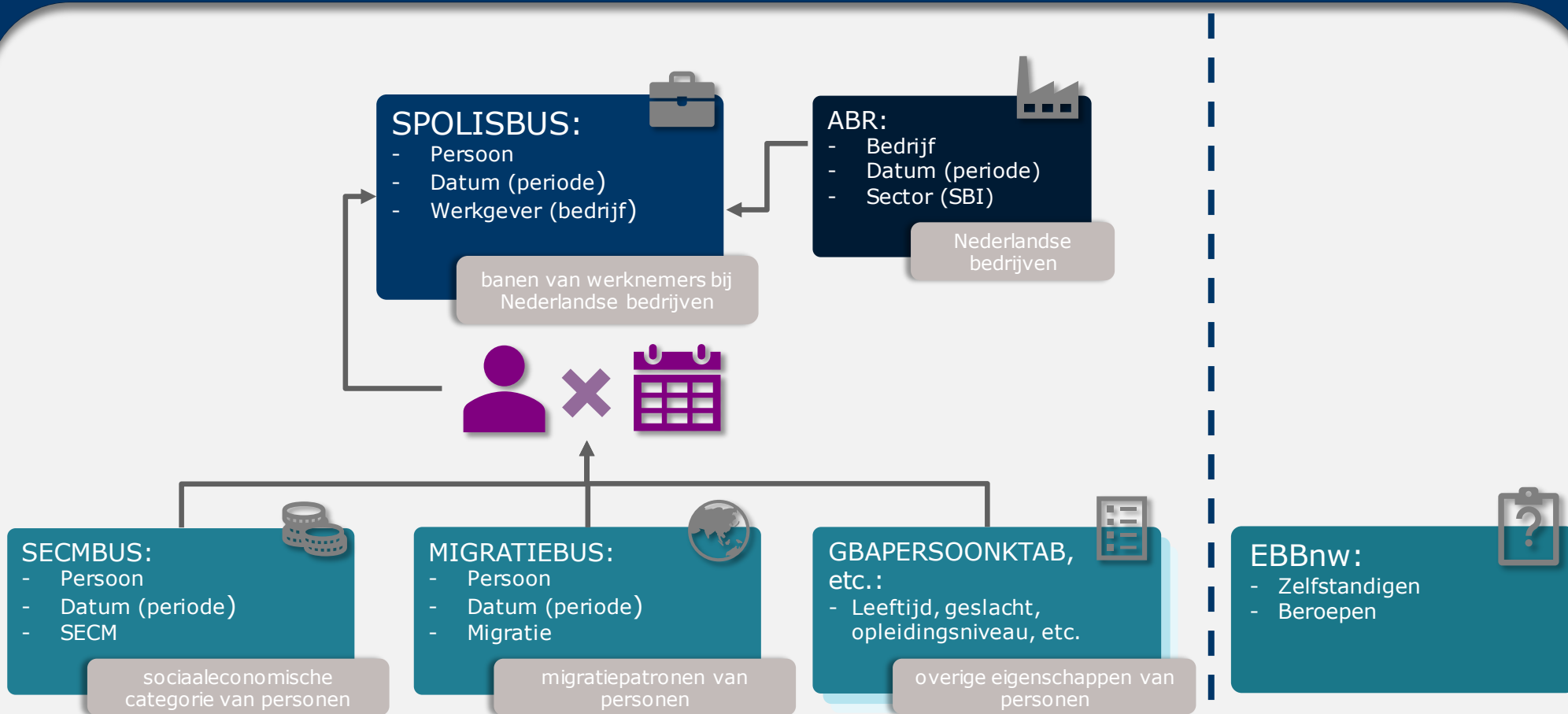
Er zijn 6 typen stromen:

1. Personen die werkzaam zijn bij dezelfde werkgever
2. Personen die binnen de Topsector van werkgever zijn gewisseld
3. Personen die in- of uitstromen van/naar een andere Topsector
4. Personen die in- of uitstromen van/naar een baan buiten de Topsectoren
5. Personen die in- of uitstromen door migratie
6. Personen die in- of uitstromen om overige redenen

Opzet, afbakeningen en andere uitdagingen

dialogic

Opzet in de RA-omgeving

Afbakening

- **Periode:** 2010/13-2023 (peildatum: 31 december)
- **Eenheid:** Aantal personen (dus niet aantal banen of FTE)
- **Aggregatieniveaus:** Topsectoren, SBI2, sub-Topsectoren, cluster-SBI's

Populatie:

- SPOLISBUS:
 - Registerdata
 - Inkomstenverhoudingen
 - *Werknemers bij Nederlandse bedrijven*
- EBBnw:
 - Enquête
 - Personen van 15 tot 90 jaar in *Nederland*
 - Niet-werkzame personen
 - *Werkzame personen* (werknemers+zelfstandigen)

Afbakening

 Periode: 2010/13-2023 (peildatum: 31 december)

 Eenheid: Aantal personen (dus niet aantal banen of FTE)

 Aggregatieniveaus: Topsectoren, SBI2, sub-Topsectoren, cluster-SBI's

 Populatie:

– SPOLISBUS:

- Registerdata
- *Inkomstenverhoudingen*
- *Werknemers bij Nederlandse bedrijven*

– *EBBnw:*

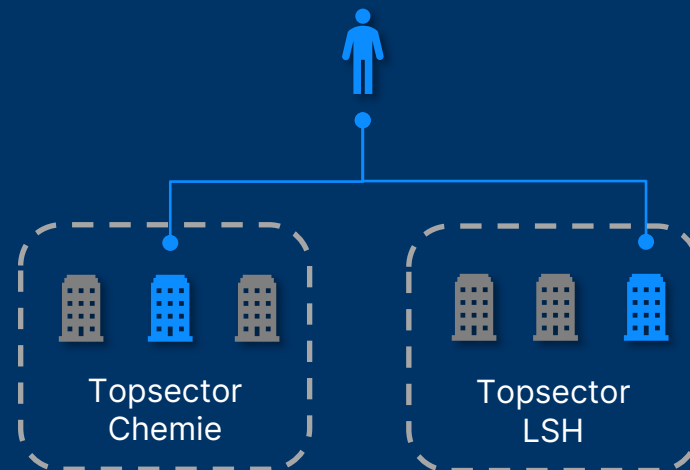
- *Enquête*
- *Personen van 15 tot 90 jaar in Nederland*
 - *Niet-werkzame personen*
 - *Werkzame personen (werknemers+zelfstandigen)*

Afbakening – Aggregatieniveaus

- SBI2 (N≈83)
 - Standaardbedrijfsindeling, eerste twee cijfers
- Cluster SBI's (N=5)
 - Samenvoegingen SBI's naar behoefte opdrachtgever (Procesindustrie; GroenBlauwPact; KIA Landbouw, Water, Voedsel; etc.)
- Topsectoren (N=10)
 - Afbakening topsectoren: Onderzoek Centerdata + ICT-indeling OESO/CBS
 - Overlap
- Sub-topsectoren (N=7)
 - Diepere uitsplitsingen van een topsector

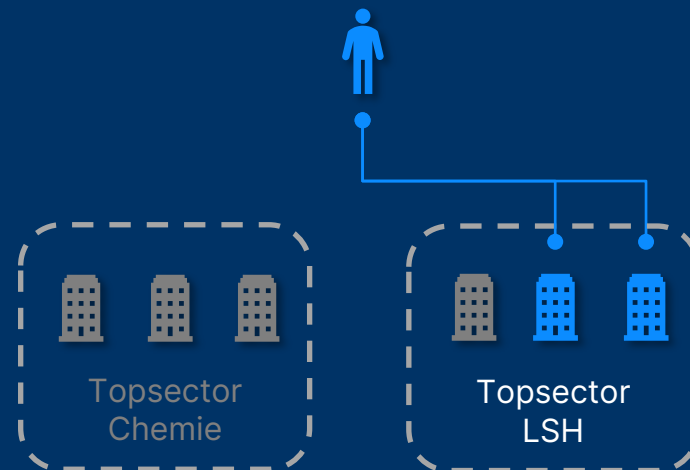
Afbakening – Aggregatieniveaus

- Waarom zijn samenvoegingen/overlap relevante punten?
 - De eenheid is het aantal **personen**
 - Personen kunnen in **meerdere sectoren** actief zijn (meerdere banen)
 - Aantallen van verschillende sector-uitsplitsingen zijn dus niet zo maar op te tellen, zonder dat je personen **dubbel** telt

Afbakening – Aggregatieniveaus

- Waarom zijn samenvoegingen/overlap relevante punten?
 - De eenheid is het aantal **(unieke) personen**
 - Personen kunnen in **meerdere sectoren** actief zijn (meerdere banen)
 - Aantallen van verschillende sector-uitsplitsingen zijn dus niet zo maar op te tellen, zonder dat je personen **dubbel** telt

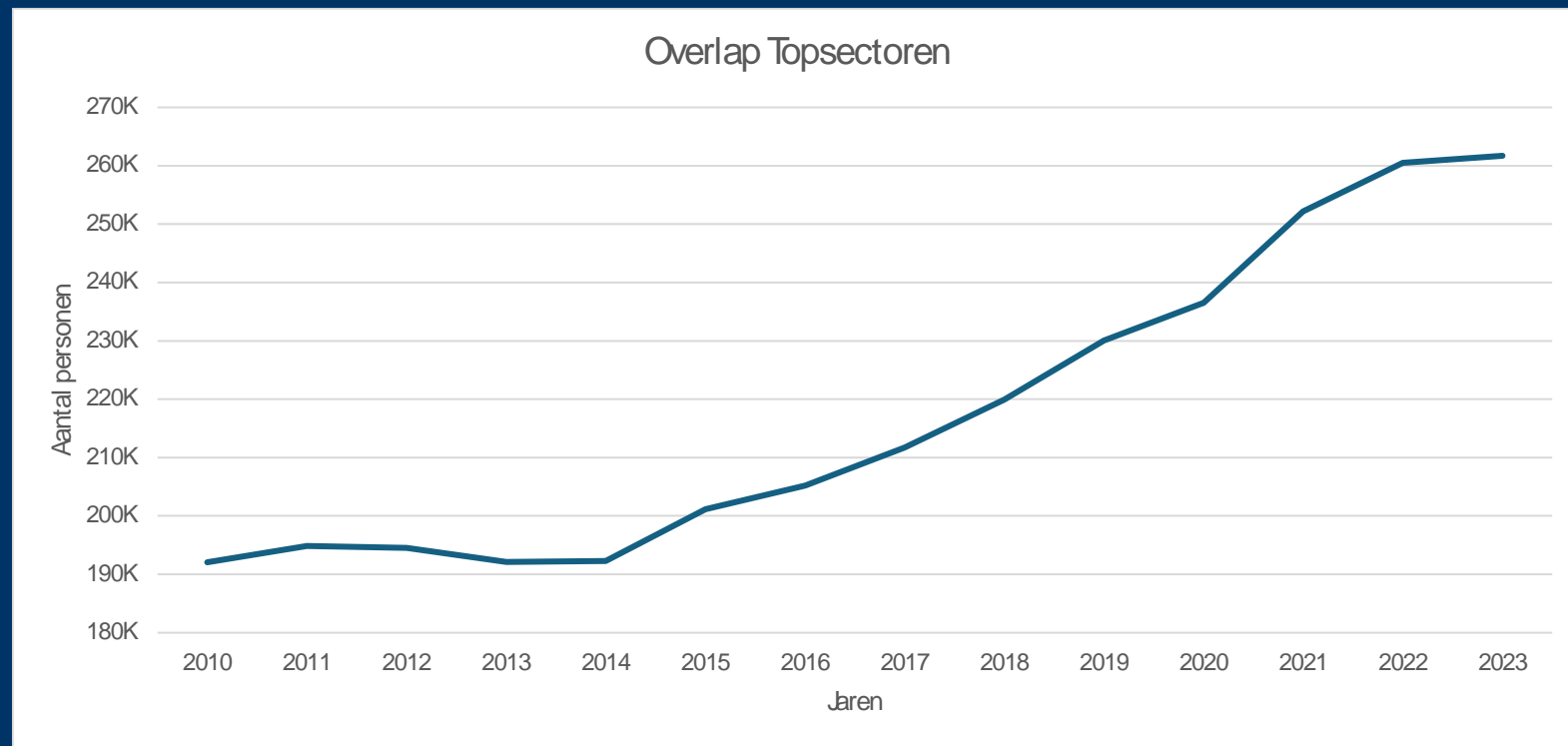
Afbakening – Aggregatieniveaus

- Topsectoren (N=10)
 - Overlap in Topsector-mapping naar SBI (\geq):

SBI-code	SBI-omschrijving	Topsector	SBI-overlap	SBI-omschrijving	Topsector-overlap
20	Vervaardiging van chemische producten	<i>Chemie</i>	20.15	Vervaardiging van meststoffen en stikstofverbindingen	<i>Agri & Food</i>
20	Vervaardiging van chemische producten	<i>Chemie</i>	20.2	Vervaardiging van verdelgingsmiddelen en overige landbouwchemicaliën	<i>Agri & Food</i>
22	Vervaardiging van producten van rubber en kunststof	<i>Chemie</i>	22.11	Vervaardiging van rubberbanden en loopvlakvernieuwing	<i>HTSM</i>
22	Vervaardiging van producten van rubber en kunststof	<i>Chemie</i>	22.19	Vervaardiging van producten van rubber (geen banden)	<i>HTSM</i>
26	Vervaardiging van computers en van elektronische en optische apparatuur	<i>HTSM</i>	26.6	Vervaardiging van bestralingsapparatuur en van elektromedische en elektrotherapeutische apparatuur	<i>Life Sciences & Health</i>
27	Vervaardiging van elektrische apparatuur	<i>HTSM</i>	27.2	Vervaardiging van batterijen en accumulatoren	<i>Energie</i>
28	Vervaardiging van overige machines en apparaten	<i>HTSM</i>	28.3	Vervaardiging van machines en werktuigen voor de land- en bosbouw	<i>Agri & Food</i>
28	Vervaardiging van overige machines en apparaten	<i>HTSM</i>	28.93	Vervaardiging van machines voor de productie van voedings- en genotmiddelen	<i>Agri & Food</i>
32.50	Vervaardiging van medische instrumenten en hulpmiddelen	<i>HTSM</i>	32.50	Vervaardiging van medische instrumenten en hulpmiddelen	<i>Life Sciences & Health</i>
72.19.2	Technisch speur- en ontwikkelingswerk	<i>Energie</i>	72.19.2	Technisch speur- en ontwikkelingswerk	<i>HTSM</i>
72.19.9	Overig natuurwetenschappelijk speur- en ontwikkelingswerk (niet biotechnologisch)	<i>Energie</i>	72.19.9	Overig natuurwetenschappelijk speur- en ontwikkelingswerk (niet biotechnologisch)	<i>Tuinbouw & Uitgangsmaterialen</i>

Afbakening – Aggregatieniveaus

- Omvang overlap door:
 - I. Dubbele banen in andere sectoren
 - II. Overlap in Topsector mapping

Afbakening

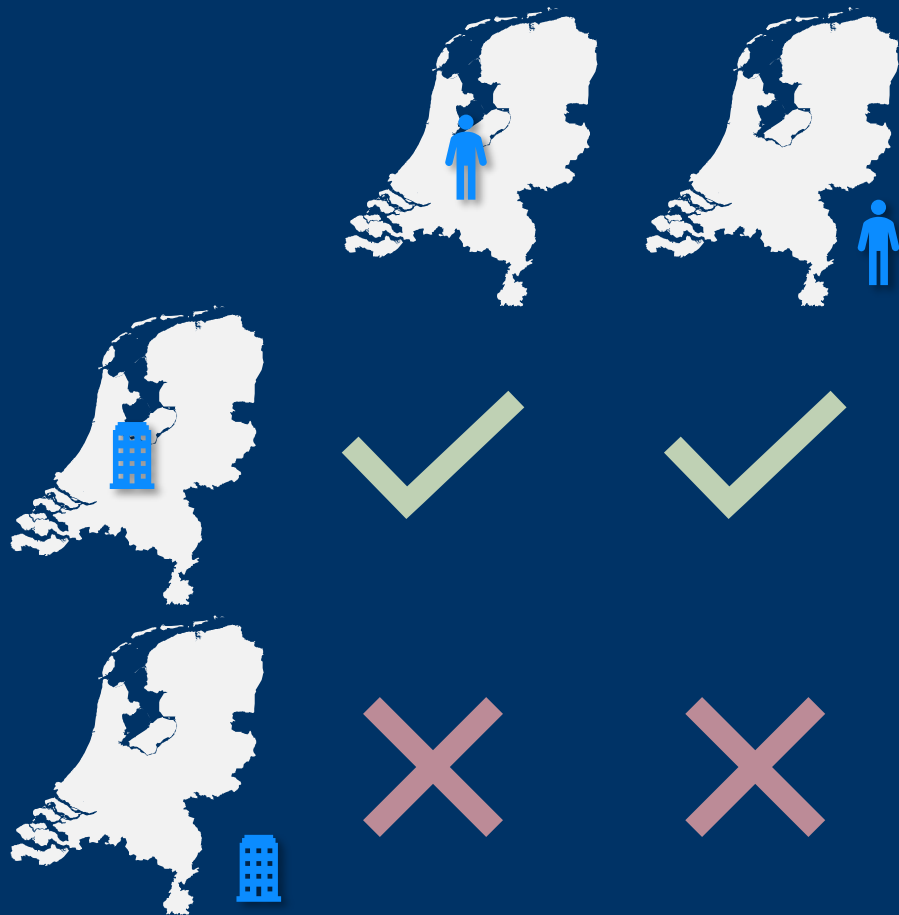
- Periode: 2010/13-2023 (peildatum: 31 december)
- Eenheid: Aantal personen (dus niet aantal banen of FTE)
- Aggregatieniveaus: Topsectoren, SBI2, sub-Topsectoren, cluster-SBI's

Populatie:

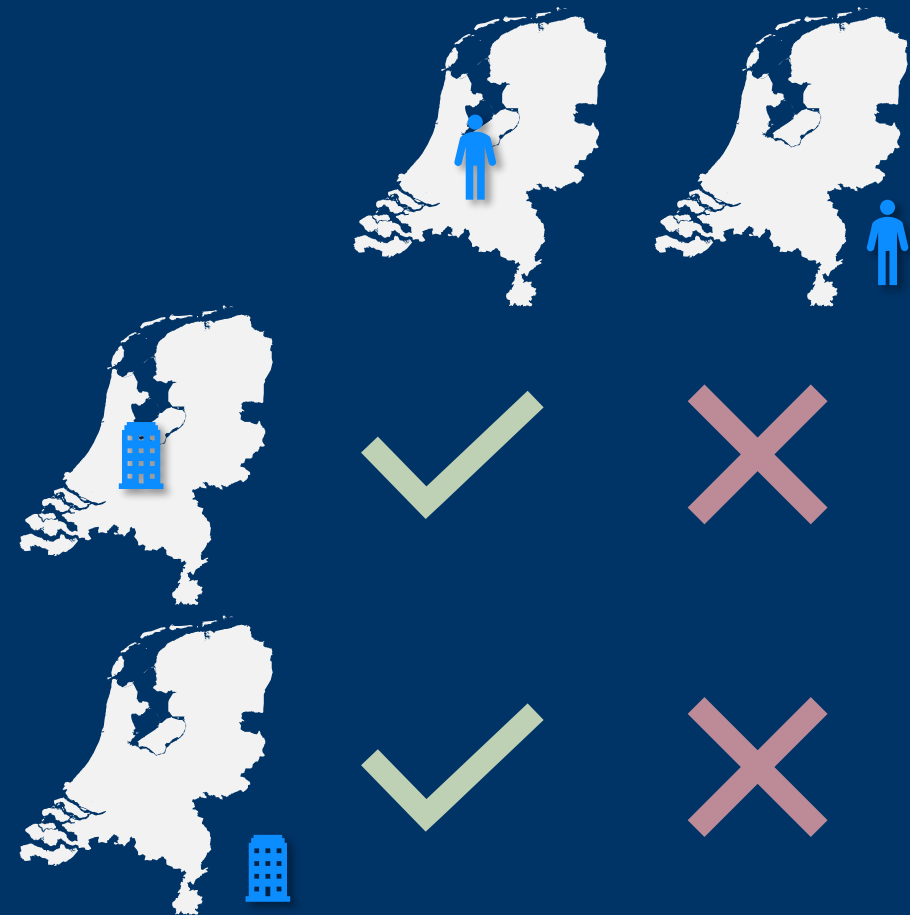
- SPOLISBUS:
 - Registerdata
 - Inkomstenverhoudingen
 - *“Werknemers” bij Nederlandse bedrijven*
- EBBnw:
 - Enquête
 - Personen van 15 tot 90 jaar in *Nederland*
 - Niet-werkzame personen
 - *Werkzame personen* (werknemers+zelfstandigen)

Afbakening – Locatie

SPOLISBUS

EBBnw

Afbakening – Arbeidspositie

SPOLISBUS

Werknemer

Zelfstandige

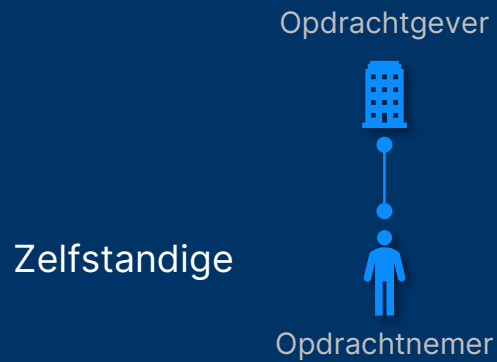
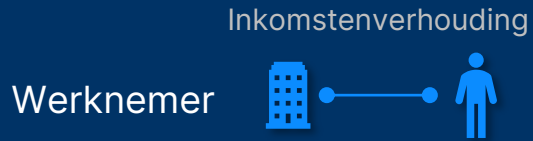
EBBnw

dialogic

Afbakening – Arbeidspositie

SPOLISBUS

EBBnw

Samenvatting

- Aanleiding:
 - Inzicht in arbeidsmarktdynamiek voor de Topsectoren
- Conclusies:
 - Inzichten in omvang en stromen
 - Mate waarin Topsectoren “uit elkaars vijver vissen” lijkt beperkt, maar dit wisselt per Topsector
- Uitdagingen:
 - Afbakeningen, definities, overlap

> <https://topsectorenarbeidsmarktmonitor.nl>

Afsluiting

- Hoe kunnen we het beste zelfstandigen meenemen op basis van registerdata?
- Wat vinden jullie interessante inzichten om in het dashboard te verwerken?
- Live demo van het dashboard: <https://topsectorenarbeidsmarktmonitor.nl>
- Overige vragen?

dialogic

Sonja Kleter (kleter@dialogic.nl)

Wazir Sahebali (sahebali@dialogic.nl)